

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 6 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Az orosz kormány elfogadja a központi hatalmak békefeltételeit

Az újabb orosz békeajánlat ügye a német birodalmi gyűlésen — A német csapatok bevonultak Estlandba

Vezérkarunk jelentése

Budapest, február 20. — Hivatalos jelentés.

A Monte Perticán az ellenség súlyos veszteségei mellett megkötött egy ellenséges támadás. — A többi harcvezetés helyenként élénk tüzérsgel tevékenység.

A Linsingen-hadoszport csapatai Rowno irányában tovább nyomultak előre.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, február 20. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Különböző helyen tüzérsgel és aknavető harc. Azokat a nagyobb felderítő előretöréseket, melyeket az angolok Houtentől nyugatra, a franciák pedig Givoncourtól és Reimstől északra indítottak, visszaverték.

KELETI HARCTÉR.

A riga-pétervári vasut két oldalán túlhaladtunk az eddig 20 kilométernyire arcvonalunk előtt fekvő orosz állásokon. Az ellenségnek a vasutól északra Insemmnél tanúsított gyenge ellenállását hamar megtörtük. — Düneburgon át hadosztályaink északi keleti irányban nyomultak előre.

Düneburg és Luck között széles szakaszon megkezdtek az előnyomulást. Luckon az előnyomult hadosztályaink Rowno felé nyomulnak. 2500 foglyot, több száz ágyut és nagymennyiségű vasuti kocsit zsákmányoltunk.

A többi harctérről nincs új hír.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, február 20. A Wolff-ügynökség jelentései február 20-án este:

Keleten a hadmozdulatok előrehaladtak. A német csapatok benyomultak Estlandba és Wendenen keleti irányban áthaladtak.

A többi harctéren nincs új hír.

Hivatalos jelentés az orosz kormány békeajánlatáról

Budapest, február 20. A Magyar Távirati Iroda jelenti Wienből február 20-iki kelttel:

Beavatott helyről a következőkről értesülünk:

A népbiztosok tanácsa a négyes szövetség által Brest-Litovskban felállított békefeltételeket minden fenntartás nélkül elfogadta. A keleten ezzel elért új fordulat a nagyorosz köztársaság ellen habozás nélkül történt katonai előnyomulásnak köszönhető. Magától értetődik, hogy ez a katonai akció, mint minden, ami a fronton történik, a két hadvezetés megegyezésén alapul. Ha eddig csak német erők előnyomulását jelentették, úgy ez abból a tényből ered, hogy az osztrák-magyar haderő súlypontja a keleti front déli részén van. A Pripjettől északra csak német csapatok állanak. A Kowel—Rowno vasutól kétoldalt a megindulás órájában csak német kötelékek állottak rendelkezésre. Csapataink beavatkozása csakis a helyi helyzettől és viszonyoktól függ.

Az orosz kormány szikratávirata

Kühlmann államtitkár az oroszok újabb békeajánlatáról

Berlin, február 20. A birodalmi gyűlés ma folytatta az ukrán békeszerződés vitáját.

Kühlmann külügyi államtitkár fejtette az ukrán béke jelentőségét. Miután az ukránok belátták, hogy a pétervári kabinet nem követi az őszinte békepolitikát, arra az álláspontra helyezkedtek, hogy befejezik a háborút és megkötik a békét. Ők nem akartak felelősséget vállalni a cárizmus büneiért. A tárgyalások nem mentek egészen könnyen. Ukrajna megbízottai olyan területi követeléseket támasztottak, amelyek csak nehezen voltak teljesít-

hetők. Cholm kérdésében a árgyalások megkötésével fenyegettek és ezért kellett belemennünk abba, hogy Cholm hovatartozása fölött egy vegyes bizottság döntsön.

Ezután felolvassa a pétervári kormány a német kormányhoz intézett következő szikratáviratát:

A népbiztosok tanácsa indítatva érzi magát, hogy az előállított helyzetre való tekintettel hozzájárulását nyilvánítsa ahhoz, hogy a békét a négyes szövetségnek Brest-Litovskban kinyilvánított feltételei mellett aláírja. — A népbiztosok tanácsa kijelenti, hogy a német kormány által felállított részletes feltételekre a választ határozatlanul meg fogja adni.

Kühlmann államtitkár ezután kifejti, hogy a bolsevik kormány szikratávirata az eddig szerzett tapasztalatok alapján egyáltalában nem kötelező dokumentum, mivel a bolsevikiek több ízben letagadták a szikratáviratok hivatalos jellegét. Mi köztünk a pétervári kormánnyal a távirat átvételét, megkértük azonban, hogy irásban is erősítse meg annak tartalmát. A népbiztosok azt felelték, hogy az irásos megerősítést nyomban kiküldik a közös vonalra.

Tapasztalataink alapján nem szabad azt hinniünk, hogy a béke már zsebünkben van, már csak azért sem, mert meg akarom óvni nemzetünk őszinte békevágyát az esetleges csalódástól. A folytatandó tárgyalások alapjában semmiféle lényeges változás nem fog következni.

Az előállított helyzetet a következőkben jellemezhetem: A népbiztosokkal való békekilátásait az Ukrániával megkötött béke és a most kifejtett katonai nyomás, továbbá bizonyos pétervári reménységek megkötésére jelentékenyen megjavította. — Remélhetjük, hogy célt érünk. A béke végleges megkötésén való örömiünket azonban tegyük el akkorára, amikor a szerződésen már megszáradt a tinta.

Főlöszlegesnek tartja, hogy az ukrán békeszerződés elfogadását különösebben figyelembe ajánlja a birodalmi gyűlésnek, mert azt mint egy szebb jövőnek a jelét, egész közvéleményünk örömmel üdvözölte.

Ezután megindult a vita.

Kröber (centrumpárti) helyesli a kormány politikáját, nemcsak az ukrán békeszerződés kérdésében, hanem minden egyéb kérdésben, ami összefügg vele. Üdvözli az első békeszerződést, amelyben egyedül a Cholmra vonatkozó rendelkezés lehangelő, amint inkább,

URANIA

Ma, csütörtökön
február 21.

A TŰZ

drama 4 felvonásban.
Rendezte Deési Alfréd.

Főszereplők:

Turán Gusztáv
Kornay Richárd
Péterdy Klára
Hollay Kamilla.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órakor.

Előleges jelentés

Pénteken

Julius Caesar

a világ leghatalmasabb
tírnije.

APOLLO

Ma, csütörtökön
február 21.

Henny Porten

főszereplésével

A királynő férje

(Der Kaiserin der Könige)

vígjáték 3 felvonásban.

ERNA MORENA

főszereplésével

Sybill

drama 3 felvonásban.

Előadások kezdete
5, 7, és 9 órakor

mert figyelembe kell venni, hogy Cholm lakosságának 80 százaléka lengyel.

David (szociáldemokrata) kifejti, hogy a felolvasott szikratávirat új helyzetet teremtett. Feléledt ismét a Nagyországokkal való békekötés reménye. Nem tartjuk egészen helyesnek, hogy a brest-litovskói tárgyalások meghiusulását egészen orosz részen keressük. Nézzünk szemébe az igazságnak és gondoskodjunk arról, hogy a további tárgyalásokon ne ismétlődjenek meg az eddig elkövetett hibák. Meghatalmazottaink nem minden pontra nézve teljesítették előzetesen tett ígéreteiket. A konzervatív sajtó térdre hullva adnak hálát istennek, ha holnap újból folytatódna a háború. Reméli, hogy az orosz kormány mostani nyilatkozata után abbahagyjuk a keleten megkezdett hadműveleteket. Az ukrán békét illetően kívánja, hogy a területi kérdésekben a vegyes bizottság útján módosítások hajtassanak végre.

Scheide (lengyel) szerint az Ukrániával megkötött szerződés Lengyelország új felosztását jelenti. Vázolja a lengyelek felháborodását.

Németország békefeltételei

Berlin, február 20. Itt elterjedt hírek szerint Németország az Oroszországgal való béke feltételül Livlandnak, Estlandnak és Kurlandnak az orosz csapatok által való kiűrését állította föl.

Az orosz leszerelés és fegyverkezés

Stockholm, február 20. Krilenko jelentéséből megállapítható, hogy az orosz hadseregéből az 1900—1907. közti évi áratokat már elbocsátották és a következő évi áratokat is elbocsátják, míhelt erre a szállítási eszközök módját adnak. Krilenko a hazabocsátottakat a hadianyag biztonságba helyezésére és a vörös gárdába való belépésre szólítja fel.

Az entente tiltakozik az orosz államadósságok eltörlése ellen

Stockholm, február 20. Francis amerikai nagykövet, a pétervári entente-követek doyenje, a szövetségesek és a semlegesek nevében jegyzéket intézett az orosz kormányhoz, amelyben Oroszországnak az államadósságok el nem ismerése és a magántulajdon elkobzása tárgyában kiadott minden rendeletét érvénytelennek nyilvánítja. Az entente-követek fenntartják a jogot, hogy később kártérítést követeljenek az orosz kormánytól honfitársaiknak anyagi veszteségeiért.

A román király lemondott

Lugano, február 20. Az olasz lapok jelentik, hogy a román király lemondása már megtörtént.

Az entente közeledése az orosz kormányhoz

Gent, február 20. Illetékes diplomáciai forrásból hírik, hogy az entente-kormányok között a legutóbbi napokban tárgyalások folytak a bolsevik kormány elismeréséről. A tárgyalások Amerika kezdeményezésére indultak meg, mert Amerika meggyőződése szerint a maximalisták brest-litovskói magatartása bebizonyította, hogy kormányuk nem áll a központi hatalmak zsoldjában, hanem Oroszország érdekében cselekszik. Amerika azt óhajtana, hogy az entente újból segítséget nyújtson a maximalistáknak a német haderő elleni harcokban, úgy katonai, mint diplomáciai tén.

Az indítványt Anglia szimpátiával fogadta, a franciák azonban nehézségeket támasztottak, mert úgy vélték, hogy a maximalisták újból megváltoztatják magatartásukat és újból tárgyalásokba fognak bocsátkozni a központi hatalmakkal. Amerika tiltakozott a kérdés előadása ellen és hangsúlyozta, hogy a maximalistákkal szemben végleges politikát kell megállapítani.

A versaillesi határozatok az angol alsóházban

London, február 20. (Reuter.) A hadügyi költségvetés benyújtása alkalmával Lloyd George zajos ünneplés közben kijelentette, hogy a versaillesi határozatokat egyhangúlag hozták meg és felszólította a házat, hogy vagy támogassa a kormányt, hozzájárulván a versaillesi határozatokhoz, vagy keressen más kormányt, amely vállalja a felelősséget azért, hogy az ország szempontjából hozott ezen fontos határozatokat visszautasítja.

Asquith bírálta a versaillesi határozatok végrehajtására vonatkozó katonai intézkedéseket, de nem tiltakozott a haditanács jogkörének kiszélesítése ellen.

A vita során incidens nem történt. Ezután a hadügyi kérdéseket tárgyalták. A kormány nem vetete fel a bizalmi kérdést.

Calais bombázták

Berlin, február 20. (Wolff.) Hivatalosan jelentik: Négy tengerészeti repülőgéplink eredményesen dobott bombákat február hó 18-án este Calais kikötői pályaudvarára és a mellette levő baraktáborra, azonkívül géppuskával megtámadott három fényoszlopot. A baraktáborban több tüzet figveltünk meg. Az egyik fényoszlop elpusztult.

Shakespeare költészete

Oláh Gábor a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

Oláh Gábor ma folytatta Shakespeare költészetéről szóló szép előadását a vármegyei ház dísztermét zsúfolásig megtöltő, előkelő díszes közönség előtt.

Shakespeare regényes színműveiről szót. E színműveket mai szemmel dramatizált meséknek nézzük; a földrajzi valószínűség naiv módon mosódik el a népi elfogás meszeszerű korlátatlanságában. Az események is megjelölés, kalandok fordulóján jutnak el a megoldásig. A költő mintegy új mythológiát teremt, részint meséi, részint hitregei elemekből. A cselekvény, épen az érdekeltetés céljából, bonyolult; kettős, hármas, sőt négyes főnódással alakul, míg a főágba nem szakad a többi mellékág is. Itt már nemcsak szerelem a darabok mozgatója, hanem: bosszúvágy, féltékenység, irigység és gonoszság. Egy-egy színmű nagy időt ölel magába, fiatal szereplők megöregednek a darab végére. Shakespeare vigjátékbeli optimisztikus világlátására már itt árnyék esik; bünt és büntös embereket is rajzol. Kiemelő ellentétül a legtisztább és leggyöngédebb leányoknak egész csapatát lépteti föl, akiknek jósa és önfeláldozása viszi szerencsés fordulóra a történetet. Itt szóial meg Shakespeare igazi, tragikus hangja először; Shylock-kal megjelenik az első nagy alak, akit hatalmas szenvedély sodor a tragikum tetőjére. A képzetet még gazdagabb és játékosabb, mint a vigjátékokban.

Három legszebb regényes színműve: a *Szent-Iván éji álom*, a *Téli rege* és a *Vihar*. A *Szent-Iván éji álom* a tündériességnek és a vaskos földiségnek bravuros keveredése; olyan, mint egy üde Böcklini kép. A játési, gyors Puck tündér alakjában mintha Shakespeare fantáziája volna megtestesítve. A *Téli rege* a féltékenység tragédiájának indul, de a Hermione királyné gyönyörű alakja édes-bus mesévé változtatja, amely a megértő boldogság drága végső jelenetével a költészet legtisztább régiójába emelkedik. — A *Vihar*: Shakespeare hattyúdala, bucsuja a színpad regényes világtól, mikor leteszi büvészpálcaját és elbocsátja a hatalmától leigázott szellemeket. Utolsó nőalakja, Miranda, mint egy Botticelli-kép, az ifjúság ártatlan bájával andalít el bennünket. A költő, pályája végén, áttekintve az emberi életet, álomnak látja azt: „Olyanok vagyunk mi is, mint az álmok anyaga; kurta életünk keretje: álom.”

A hallgatók a művészi szépséggel kidolgozott és kiváló lendülettel elmondott szép előadást feszült érdeklődéssel hallgatták és melegen ünnepelték érte Oláh Gábort.

A holnapra, esütőrtökre hirdetett előadás — a Vörös Kereszt-hangversenyre tekintettel — elmarad; március 2-án tartja meg Csűrös Ferenc dr. kulturatanácsnok. — Pénteken és szombaton Kun Béla egyetemi tanár előadása következik: *Az egyházak autonómiájáról*.

A N. F. T. rendező bizottsága köszönettel nyugtázza a következő, további felajánlásokat: A 16. honvéd huszárezred és Lőkövits Artur 20—20 K. Aranvi Árpád, Bacsó Dezső dr., Kondor Mihály, Oláh Gábor és Weszprémy Zoltán 10—10 K. A már kimutatott összeggel együtt tehát a Szurmay Sándor-alapot eddig 250, a harctérről visszatérő egyetemi hallgatók segélyalapját pedig 248 K illeti.

Az indemnitás vitája

— A képviselőház ülése —

Budapest, február 20.

A képviselőház ma kezdte meg az indemnitási javaslat tárgyalását.

Szász Károly elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést. Az elnöki előterjesztések során bemutatja János Zoltán debreceni és Tóth János mezőúri megbízólevelét.

Barta Ödön előadó jelentést tesz a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatról. A Ház kimondja a sürgősséget.

Ezután áttértek az indemnitási törvényjavaslat tárgyalására.

Bakonyi Samu előadó röviden ismerteti és elfogadásra ajánlja a javaslatot. Indítványozza, hogy az indemnitási törvény keretében, úgy, ahogyan azt a pénzügyi bizottság javasolja, a képviselők részére szavazzon meg a Ház háborús pótlék címén évi 5000 koronát.

A javaslatához előbenk Ghillány Imre báró volt földművelésügyi miniszter szolt. A lelépett Tisza-kormányt különböző vádak érték, melyek alaptalanok. Azóta, hogy a Tisza-kormány lelépett, öt központ alakult, részben egészen feleslegesen. A Tisza-kabinet óta egyetlen visszaélést sem konstatáltak sem a központoknál, sem egyéb kormányzati ágakban, elleben a gyufa ára azóta ezer százalékkal emelkedett. A helyzet a hízalási rendszerben és a rekvirálás terén is rosszabbodott. Az itt dolgozó hadifoglyok hazabocsátása csak nagyon fokozatosan történhetik, megfelelő rekvirációk ellenében. A javaslatot elfogadja.

Juhász-Nagy Sándor: Csodálkozik, hogy amikor a Károlyi-párt, amely az általános, titkos és egyenlő választójog alapján áll, minimumként elfogadja a javaslatot azzal, hogy abból semmit sem szabad lealkudni, ugyanakkor a munkapárt oly élesen állást foglalt a kompromisszummal szemben. Erre csak egy válasz lehet: a képviselőház azonnali feloszlata. (Felkiáltások a Károlyi-párton: Ez a helyes!) Lehetnek a demokráciának hibái, de mindig azt a megoldást kell elfogadni, amely kevesebb hátránnyal jár, mint a többi.

Az új pártalakulás el akarja tüntetni a függetlenségi programot. De a függetlenségi eszméket nem lehet elnyomni. Németország imperialisztikus törekvései aggodalommal töltik el. A főrendiház összetételében hibás. A középkori feudáliszmust el kell törölni.

Hegedűs Loránt dr. a munkapárt nevében felhívja a kormányt az adójavaslatok mielőbbi benyújtására. Az Esterházy-kormányt is csak a pénzügyi program elkészítése reményében szavazták meg az indemnitást. Az új pártalakulást nem tartja munkaképesnek. — Nem merik bevallani, hogy 67-esek, vagy 48-asok-e. A választójogot csak egy feltétellel szavazza meg s ez az, hogy a kormány a közigazgatást államosítsa. A választójog kérdésében óvatosságra int, mert az az egyetlen reform, amelyet visszacsinálni nem lehet. A kormányt két eszköz áll rendelkezésre: a házifeloszlás vagy a munkapárt szétbomlasztása. Az elsőtől nem fél, mert tudja, hogy

a Mikulás mester hordozta, pedig nemcsak Tiszán, hanem a déli Hege-vám- és kőműves rációja me

Simon javítása, sekben sz

A vitát interpellác

Fényes interpelláció miatt, am

Weke hogy a la cenzurát k

Szász 7 vajjon lesz

délyt isme

Weke hető, hogy ber is rész

Laehn ben interpe

Szteré niszter kijö

gánkébe a nem fogna

A Ház az ülés fél

Geofiz

P a M

A Magyar Debreceni

Dezső dr. ruár hó 18

Hortobágyo rendkívül é

ben. A tiszt érdekes mó

öt száz föny legnagyobb

csodálkozot nek elítje

csaknem új domány ör

kereket, me genialis m

ezeideig is báró Eötvös

az eredmény feltárását i

teszik, ahol jesen tájéko

Báró E tozásainak

rűbb tömeg felszine ala

föld felszín gyakorol a

már billiom tően igazol

ha úgy tet legjobban a

Egy darab olyan hossz

az egyenlítő egy millió hosszú drót

már a lege látni. Ennek rabja épen

Ezután ismertette gamma vonak. Fénye osztálytaná tes vélemény odakonklud rétegalakul lenni, mely előfordul

a Mikulás nem az égből jön, hanem a viceházmester hozza. A munkapárt szétbomlasztása pedig nem fog sikerülni, mert híven kitartanak Tisza István mellett.

A délutáni ülésen Bizony Ákos polemizált Hegedüs Loránttal s kijelenti, hogy a vám- és katonai kérdésekben Apponyi deklarációja megnyugtató.

Simonsits Elemér a tisztii fizetések megjavítása, Návay Lajos közéleti kérdésekben szólalt föl.

A vitát itt megszakítva, a Ház áttért az interpellációkra.

Fényes László az igazságügyminisztert interpellálja a Neues Pester Journal elkobzása miatt, amely az ő multkori beszédét kommentálta.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a lapot azért kellett elkobozni, mert a cenzurát kritizálta.

Szász Zsombor aggodalmát fejezi ki, hogy vajon lesz-e a román béketárgyalásokon Erdélyt ismerő diplomata?

Wekerle Sándor miniszterelnök: Föltehető, hogy a béketárgyalásokon magyar ember is részt vesz.

Laehne Hugó a tátraí fűrdőbiztos ügyében interpellál.

Szterényi József kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy az állami fűrdőket magánkébe akarja adni s így hasonló panaszok nem fognak előfordulni.

A Ház a válaszokat tudomásul vette, mire az ülés fél 10 órakor véget ért.

Geofizikai mérések a Hortobágyon

Pekár Dezső dr. előadása a Mérnök- és Építész Egyletben

A Magyar Mérnök- és Építész Egylet Debreceni Osztályának meghívására Pekár Dezső dr. m. kir. főgeofizikus folyó évi február hó 18-án a geofizikai mérésekről és a Hortobágyon végzett geofizikai felvételekről rendkívül érdekes előadást tartott Debrecenben. A tisztán tudományos témát oly vonzó és érdekes módon tárgyalta, hogy a több mint ötszáz főnyi hallgatóság két órán keresztül a legnagyobb figyelemmel hallgatta, tanult és csodálkozott. Mert bár a város értelmiségének ellátja hallgatta végig az előadást, mégis csaknem új dologként láttuk a geofizikai tudomány óriási fejlődését és a világraszóló sikereket, melyeket e téren báró Eötvös Loránd genialis műszerével magyar tudósaink már ezideig is elértek. Megismertette az előadó báró Eötvös kísérleteit és méréseit, rámutatott az eredményekre, melyek a föld kincseinek feltárását immár olyan helyeken is lehetővé teszik, ahol eddig a geológusok csaknem teljesen tájékozatlanul állottak meg.

Báró Eötvös műszere a nehézségi erő változásainak megállapításán alapul. Minél sűrűbb tömegű anyagok rétege húzódik a föld felszínén, annál nagyobb vonzóerőt gyakorol az Eötvös-féle ingakészülékre, mely már billiomodgramnyi változást is érzékelhetően igazol. Ez pedig olyan kis erő. — vagy ha úgy tetszik, nevezzük súlynak — amely legjobban a következőképpen képzelhető el: Egy darab egy grammos súlyocskát képzeljünk olyan hosszú drótként kinyújtva, mely a földet az egyenlítőnél huszonöt-ször körülérné, tehát egy millió kilométer vagyis egy billió méter hosszú drót lenne belőle. Persze, ezt a drótot már a legerősebb mikroszkóppal sem lehetne látni. Ennek a drótnak egy méter hosszú darabja épen egy billiomod gram súlyú lenne.

Ezután a Hortobágy geofizikai felvételét ismertette dr. Pekár. A megszerkesztett isogramma vonalak rendkívül érdekes képet adnak. Fényesen igazolják dr. Böck miniszteri osztálytanácsos, európai híri geológus, előzetes véleményét, aki alig pár adat birtokában odakonkludált, hogy a Hortobágy alatt olyan rétegalakulatok, úgynevezett „dóm”-nak kell lenni, mely fölagáz, olaj, szén, vagy sötételek előfordulását lehetővé teszi. A geofizikai mé-

rések tényleg két ilyen dóm jelenlétét igazolják. Ha az Aitöld ezen részében egyáltalában előfordulnak gáz, olaj, só vagy széntelepek, úgy azok csakis ezekben a dómokban fordulhatnak elő. Ezek után az itt végzendő mélyfúrások helyének megválasztásával nem kell a sötétben tapogatózni. A fúrásokat a kimutatott maximum, illetve minimum ponton kell elkezdeni és azok eredményéből már végleges konklúziók vonhatók.

Lehetetlen az eredetiségben és érdekességben dus, fordulatos és mindvégig lebilincselő előadás részleteit kellően visszaadni, csak annyit kell megállapítanunk, hogy dr. Pekár Dezső a debrecenieknek egy rendkívül emlékezetes estét szerzett és hogy az előadás kapcsán már most feszült figyelemmel várjuk dr. Böckh további kutatásainak eredményét.

Az előadás után a debreceni mérnökök baráti körben melegen innepelték dr. Pekárt.

SZINHÁZ

MŰSOR:
VIGSZINHÁZ.

CSÜTÖRTÖK: *Füredi Sándor hegedűkoncertje.*

PÉNTEK: *Uri divat.* Molnár Ferenc vigjáték-ujdonsága.

SZOMBAT: Délután: *A szerető*, színmű. — Mérsékelt helyárrakkal. — Este: *Uri divat.*

VASÁRNAP: Délután: *Mágnás Miska.* Este: *Próbaházasság*, népszínmű.

CSOKONAI-SZINHÁZ

CSÜTÖRTÖK: *Oh, Teréz!* operett. Ujdonság. A) bérlet.

PÉNTEK: *Oh, Teréz!* B) bérlet.

SZOMBAT: Délután: *Csipkerózsika*, tündérmese. Gyermekelőadás. Este: *Oh, Teréz!* C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután: *Náni*, népszínmű. — Este: *Oh, Teréz!*

A kaméliás hölgy. A két főszerepben ma két jeles vendégművész szerepelt a Csokonai-színházban. Duval Armand szerepét Kiss Miklós játszotta elsőrangú alakításban. Beszéde, játéka egyaránt kifogástalan s megnyerő megjelenése emelik azt a kedvező hatást, amelyet vendégszereplése keltett. Igen tehetséges és értékes drámai színésznek bizonyult. Gauthier Margitot Feld Irén játszotta drámai erővel. A többi szereplő is jó volt.

Füredi Sándor hangversenye. (A színházi iroda jelentése.) Ma este fél nyolc órai kezdettel tartja Füredi Sándor hegedűművész a Vigszínházban gazdag és változatos műsorral hegedűhangversenyét.

Oh Teréz! (A színházi iroda jelentése.) Három bérletes előadásban kerül színre a Csokonai-színházban ma, holnap és holnapután Strauss *Oh Teréz!* című operettje, mely kitűnő ének- és táncszámaival zajos sikert aratott.

Csipkerózsika. (A színházi iroda jelentése.) Egyike a legszebb és lehangulatossabb gyermekdaraboknak a Csipkerózsika, mely szombaton délután kerül színre a Csokonai-színházban, a gyermekvilág nagy öröme.

A szerető — mérsékelt helyárrakkal. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután mérsékelt helyárrakkal Bródy Sándor színműve. A szerető kerül színre a Vigszínházban.

Uri divat. (A színházi iroda jelentése.) — Molnár Ferenc szenzációs vigjáték-ujdonságát, az Uri divat-ot, pénteken mutatja be a Vigszínház. Főbb szerepeket játszanak: Helta Jenő, László Gyula, Borosnyai Kató, Kovács Imre, Somogyi Károly, Kaffka Gyula és Abos Elza. Jegyeket korlátolt számban árúsít a Vigszínház pénztára.

Julius Caesar. A világ legnagyobb filmjéről. A Julius Caesar-t méltán nevezhetni a világ legnagyobb, leghatalmasabb filmjének. — Csúcspontja ez a film-művészet mai fejlődöttségének, mert a legóriásibb mé-

retű, legokéletesebb és legművészebb az összes eddigi nagyszabású filmattrakciók közt. Hat felvonásban a cselekmények a kétezer év előtti kor nagyszerű történéseinek széles árja hömpölyög. — És mint egy égbenyülő szikla körül, úgy csapódnak a világot őrölő és szűző események. Julius Caesar, a legnagyobb katonacsászár, a szeniális hadvezér, a félisten hatalmas alakja köré. — Mint egy álomból merül elénk az örök Róma fénykorának tündéri, mámorító képe. A tizezrek a rómumon, a gyűlések a szenátusban, a végtelen hadseregek felvonulása, Caesar diadalmenetének csodálatos pompája, Caesar megöletése, temetése és a szörnyű bosszu, amit a légiók állnak Róma álnok népén. Nem fejezhető ki szavakkal a káprázatos látványosságok. Aki látja őket, élete felelhetetlen, nagy élményét szerzi meg.

Julius Caesar-t, ezt a hatalmas filmalkotást, mely még a Cabiria méreteit is tulszárnyalja, pénteken mutatja be az Uránia. Jegyelővétel.

Henny Porten és Erna Morena, e két kiváló művész ma utollára lép fel az Apollóban.

A tűz. Nagy tetszéssel és fokozott érdeklődéssel fogadta közönségünk ezt a nagyszabású művésztragediát. Ma utollára van az Uránia műsorán.

HIREK

— **Esterházy és Windisch-Graetz mandátuma.** Esterházy Móric gróf tárcanélküli miniszter Töketerében, Windisch-Graetz Lajos herceg közéleti minisztert pedig Homonnán ma egyhangulag újra megválasztották képviselővé.

— **Erdély új református püspöke.** Az erdélyi református egyházkerület ma délelőtt Zeyk Dániel elnöklésével ülést tartott, melyen Nagy Károly főjegyzőt, helyettes püspököt, egyhanguan az erdélyi egyházkerület püspökévé választották meg.

— **Tanári székfoglaló.** Frick József dr. főgimnáziumi, Varga Jenő dr., Péterffy László, Novák József dr., Vizely Gábor tanítóképzőintézeti tanárok e hó 23-án, szombaton délelőtt 10 órakor a kollégium dísztermében tartják meg tanári székfoglalójukat, amely alkalommal a főiskolai igazgatóság ünnepélyt rendez. Ugyanekkor fogják nevezett tanárok székfoglaló értekezéseiket felolvasni. Az ünnepély sorrendje: 1. A kollégiumi kántus éneke. 2. Kollégiumi igazgató megnyitó beszéde. 3. Székfoglaló értekezések: a) Frick József dr.: Arany János mint nevelőtanár; b) Varga Jenő dr.: A magyar néptanító hivatása; c) Péterffy László: A lapp határozók rendszere; d) Novák József dr.: Német nyelv és irodalom tanítása a tanítóképzőintézetben; e) Vizely Gábor: Kerekes Ferenc és nullszámvetése. 4. Üdvözlések az egyházkerületi elnökség és az igazgatók részéről. 5. A kollégiumi kántus éneke.

— **Pénzüntézetek figyelmébe.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a kerületbeli pénzüntézeteket, hogy 1900—1894. évfolyambeli pénzüntézeti tisztviselők felmentése nem kérelmezhető. Ezen évfolyamokba tartozó pénzüntézeti tisztviselők felmentése a honvédelmi miniszteri rendelet szerint érvényét veszti s az 1900., 1899., 1898., 1897. évből született tisztviselők folyó évi március 1-én, az 1896., 1895., 1894. években született tisztviselők pedig április 3-án minden további felhívási parancs bevárása nélkül bevonulni tartoznak.

— **Stabilgőzgépkészítő tanfolyam.** A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskolán a hó 25-én veszi kezdetét a stabilgőzgépkészítő tanfolyam. A tanfolyamra azon egyéneknek vesszük fel, kiknek már stabilkazanfűtői és lokomobilgőzgépkészítő bizonyítványuk van. A tanfolyam körülbelül tíz hétig tart, az elméleti előadások heti kilenc tanórán, az esti időben tartatnak meg, a jelen tanfolyamon az előadások hétfőn, szerdán és pénteken lesz-

nek az órák esti hét órától kezdődőleg megtartva. Gyakorlati órákat vasárnaponként délelőtt átlag heti három órában tartjuk meg. A tanfolyamra jelentkezők tartoznak az első tanórán bemutatni okmányukat az előadó tanárnál. Az előadások a fémipari szakiskola első emeleti fizikai tantermében lesznek.

Malatinszky közéleti biztosi programjáról. Jelentettük, hogy a kormány Malatinszky Lajos bihar megyei főispánt kormánybiztossá nevezte ki abban a hatalmas közéleti körzetben, amely többek között Debrecen várost és Hajdúmegyét is magában foglalja. Nagyvárad tudósítónk tegnap beszélgetett Malatinszky főispánnal, aki kormánybiztosi programjának körvonalait a következőkben jelölte meg:

— A kormánybiztosság nem kényelmes színekre természetesen, hanem igen komoly és súlyos felelősséggel járó tisztség, amelynek elfoglalása egyben nagy lelkiismereti kötelességet és abszolút buzgalmat ró reám. Vállalom azonban abban a reményben, hogy a hatóságok és a társadalom egyaránt megértik a közéleti ügynek nagy horderejét és működésében támogatni fognak. Bárha elég nagy apparátussal fogunk dolgozni, nem aktagyártó bürokratikus hivatalt fogok vezetni, hanem a mindennapi élet, az adott helyzet és az országos szükséglet követelményeinek gyors felismerése mellett akarom a reám bízott feladatokat megoldani. — A készletek eredményes feltárása és igazságos elosztása: nézetem szerint ez dominálja a kormánybiztosi funkciót és indokolja meg azt is, miért ad az idevonatkozó rendelet a kormánybiztos kezébe oly messzemenő hatáskört és rendelkezési jogot a körzetébe tartozó törvényhatósági és községi tisztviselői kar felett. — A szervezendő hivatalnak eddig csak kontúrjai bentakoztak ki. Valószínűleg lesz egy helyettesem, négy előadóm, beosztanak hozzá egy főosztályt s természetesen megfelelő segéd- és detektívselejteket.

Mészárosok és husiparosok értekezlete. A debreceni mészárosok és husiparosok tegnap délután értekezletet tartottak, amelyen a mészáros és husipar nehéz helyzetét vitatták meg. Szóvá tették a gazdák és állattenyésztők pártjánul álló eljárást, amellyel az élő állatok beszerzését a magas árak folytonos fokozásával szinte lehetetlenné tették, a minnek az a következménye, hogy a husnak maximális áron való kiszolgáltatása ráfizetés nélkül alig lehetséges. A husárak emelkedését előmozdítja az is, hogy a levágott marhák faggyujának kilóját az Olaj- és zsírközpont 3 koronás, a bőrt pedig a Bőrközpont még a három év előtti árban veszi át, amiáltal kénytelen a husipar az itt szenvedett veszteségeket a közönségre hátrítani. Az értekezleten felmerült az eszme, hogy a husiparban beállott tarthatatlan állapotokon, ha érélyes hatósági intézkedés nem történne, csak úgy lehetne segíteni, ha a husvágást beszüntetik. Nehogy ez a fenyegető veszély bekövetkezzék, az értekezlet határozati javaslatot fogadott el, amely szerint fölratot intéznek az országos közéleti biztosi minisztériumhoz, a kormányhoz, hogy az élőmarha árát szabályozza. Egyben megkérésik az Olaj- és zsír-, valamint a Bőrközpontot, hogy a faggyu és bőr átvételének árát emelje fel. Mindaddig, amíg ezek a hajók orvosolva lesznek, a mészárosok és husiparosok Márk Endre polgármesterhez fordultak, hogy a husárakat a méltánylást érdemlő nehéz beszerzési viszonyokra való tekintettel újból szabályozza.

Savanyított káposzta. A köz-ellátási hivatal közli, hogy a Hatvan-u. 53. sz. alatti káposztasavanyító üzemében kicsinyben kilonként 1.50 koronáért árusítja a savanyított káposztát minden nap délelőtt. — Nagyobb mennyiségre viszonteladók a hivatal helyiségében, Ferenc József-ut 9. sz. alatt kaphatnak utalványt.

A debreceni gazdák a sovány sertések rekvirálása ellen. Megemlékeztünk arról, hogy a kormány oly intézkedést tervez, a

mely szerint a sovány sertéseket is rekvirálni fogják. Miután ez a tenyésztők és gazdák érdekeit erősen érinti, a gazdák ez ellen előre is tiltakozni akarnak. A Debreceni gazdasági Egyesület e célból e hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városfőháza közgyűlési termében közgyűlést tart, amelynek határozata alapján kéri fogják a kormánytól, hogy a sovány sertéseknek a tenyésztő gazdáktól való elvételére vonatkozó rendeletet változtassa meg.

Szabadsághősök Szibériában. Aradról jelentik: Egy temesvári tanár levelet kapott Szibériából. A levél elmondta, hogy a Szibériában levő hadifoglyok egy községben még 1849-ben elhurcolt honvéd hadifoglyokat találta. Szuchányi Lajos szegedi hadbiztos, aki most érkezett haza orosz fogságból, elmondta, hogy Jakabffy Tódor honvédhuszárkapitánytól hallotta, amikor egy táborba került, hogy Szibériában a szabadságharc leverése után elhurcolt honvédekkel találkozott. Utazásuk közben Transbaikalban, az irkuck — wladivostoki fővonalon levő Vengerskaja állomásra érkeztek, ahol a legnagyobb meglepetésükre magyarul köszöntötték őket. — Jakabffy esodálkozva fordult két igen öreg ember felé, akik magyarul szóltak hozzájuk. — Hát maguk hol tanultak meg magyarul? — kérdezte.

A két öreg reszketeg hangon válaszolt: — Hiszen mi is magyarok vagyunk. — 1849-ben voltunk katonák, honvédek. — Az oroszok akkor fogtak el bennünket és idehurcoltak.

Azután ők is elmondták az életük szomorú útját. Mikor elfogták őket, három évig tartott, amíg a Volgáig értek. Onnan még tovább hajszolták a magyar szabadsághősöket, míg végre Vengerskaja községben letelepítették őket. Elmondták, hogy valamikor sokan voltak ott magyarok, akik földet kaptak és maguk gazdálkodtak. — Megnősültek, orosz asszonyt vettek el s a gyermekeik már oroszok voltak. De ők, a honvédek, megmaradtak magyarnak s nem felejtették el magyarul. Azután lassan kivésztek az öreg foglyok s most már csak ketten vannak — két kilencvenéves ember.

— Arra nem gondoltak, hogy hazajöjjenek? — kérdezte Jakabffy kapitány a két öreg katonát.

— Hát hogyan gondolhattuk volna, mikor a hazánk olyan messze van. — Három évig tartott, amíg csak a Volgáig értünk. — Érdekes találkozás: a magyar történelem két nagy, távoleső fejezete találkozott egy elhagyott szibériai falukopott állomásán.

JÁNOSI ZOLTÁN ABSOLON

oimű 5 felvonásos, bibliai
tárgyu történelmi tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6 —
finom vella papíron K 8 —
köve mindégylek 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

Viszketegség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti „BARNÁ ZSIR”. Nincs szaga, nem piszkol. Mindig eredeti pecsétet Dr. Flesch-féle kérjünk. Próbátégely K 2.30, nagy tégely K 4.—, családi tégely K 11.—, kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Flesch E. „Korona” gyógytára, Győr.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szöglet 1 korona 50 fillér. Minden további szó 15 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés 2 korona. Minden további szó 20 fillér.

Aranyat-erüstöt, orilliantokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

National-kasszát legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Takarítónő

(irodai helyiségek takarítására) azonnali belépésre felvétetik. Cím a kiadóban.

Csúz, kőszvény

ellen leghatásosabb hatású szer a **Királybalsam**, 1 üveg 5 korona **Készíti GRÖSZ NAGY FERENCZ** gyógyszerész, Aranygyász-utca, színház mellett.

Juhé-áruháza eladó. Megtekinthető Bika-bérlő 244. szoba.

Vaskályha teljesen jó állapotban, eladó Péterfia 18. alatt, a 2-ik lakásban.

Abrónc vékony, nádkötőznél való és egyéb céllra alkalmas eladó a kiadóhivatalban.

Deutsche Erziehungs- oder Hausfräulein sucht bei besserer Familie per 1. März Anstellung. Ich bin in häuslichen Arbeiten gut bewandert, sowie in Erziehung der Kinder. Gef. Anträge sind bitte zu richten an Elise Altmann, Nagyvárad, II. Stock, Színház-u. 4.

Ezüstöt

tört állapotban is a legmagasabb árban

Halász ékszerész

vásárol **DEBRECEN,** Első Takarékpénztár palotájában.

Egy pár férfi cipő eladó. Ugyanott egy elsőrendű borecetűgy eladó. Bika-bérlő, 2-ik emelet, 2-ik sz. lakás.

Akinak törött aranya, ezüstje, ékszerje, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérlőház 3.

Eladó Márton Kálmán-telep, Honti utca 8. sz. ház, 2 szobát, konyhát, fűszeres boltot és egyéb melléképületeket foglal magában. Értékezhétni a Debreceni Gazdák Bankja r.-t.-nál Kossuth-utca 17. 1

Eladó üzlet.

Budapesten, köruton lévő jó hasznóhajtó üzlet. Árubiztosítással 2000 koronáért bevonulás miatt eladó. Nőnek igen alkalmas! Cím a kiadóban.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungstramlámpákat.

Eladási hirdetmény.

Néhai báró Josintzky Miklósné Rakovszky Luiza hagyatékához tartozó ingatlanok, u. m.

1. A Ferencz József-ut 40-ik sorszámú ház 700 □ ölnél nagyobb területtel, részben kerttel, 11 kibérelt üzleti helyiséggel, illetve lakással, legnagyobb része villanyvilágítással.

2. 16 és 1/2 holdnyi jó minőségű öndódi szántóföld.

3. A tégláskertben 2100 □ ölnyi kerti föld eladók.

A megköltött bérleti és haszonbérleti szerződések fentartandók. A vételárról és egyéb feltételről felvilágosítást ad

Dr. Nagy Lajos, hagyaték gondnok, Egyház tér 15.